

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Š. J.**, zastúpenej JUDr. I. S., advokátkou v Š., proti odporcovi **O.**, IČO: X., zastúpenému JUDr. H. K., advokátkou v S., **o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 4 C 145/2009, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 9. júna 2011, sp.zn. 8 Co 59/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu **o d m i e t a .**

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania v sume 64,41 € k rukám JUDr. I. S., advokátky v Š., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom z 11. novembra 2010, č.k. 4 C 145/2009-111 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané navrhovateľke listom odporcu podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce zo dňa 29. júna 2009 pod č.k. 2009/495 je neplatné. Odporcu zaviazal vyplatiť navrhovateľke náhradu mzdy za mesiace júl a august 2009 vo výške 1 211 €, do troch dní po právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku návrh zamietol. Konanie v časti určenia, že pracovný pomer navrhovateľky u odporcu naďalej trvá, zastavil. Odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania sumou 496,17 €, k rukám právnej zástupkyne navrhovateľky, a povinnosť zložiť na účet súdu súdny poplatok za návrh v sume 172 €, a to do troch dní po právoplatnosti rozsudku. S poukazom na ustanovenia § 68 ods. 1-3, § 70, § 74, § 77, § 79 ods. 3 a 4 a § 81 Zákonníka práce a výsledky vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný, keď dva skutky, ktoré odporca považoval za závažné porušenie pracovnej disciplíny, a to skutky zo dňa 8. a 9. júna

2009 podľa opísania dôvodov nie sú takým závažným porušením pracovnej disciplíny, ktoré by odôvodňovalo okamžité skončenie pracovného pomeru s navrhovateľkou. Neuznal tvrdenie odporcu, že na posúdenie závažnosti konkrétneho porušenia pracovnej disciplíny podľa pracovného poriadku O. bol príslušný nadriadený starosta obce, pretože pracovný poriadok by umožňoval rozhodovať starostovi obce aj o takých závažných otázkach, ktoré sú inak v kompetencii Zákonníka práce. Samotný pracovný poriadok v článku 10 bodu 6 považoval za závažné porušenie pracovnej disciplíny, okrem iného nesplnenie príkazov a pokynov nadriadeného alebo bezdôvodné odmietnutie ich splnenia a neospravedlненú absenciu v práci trvajúcu súvislo dva a viac dní alebo opakovanú preukázanú jednodennú neospravedlненú neprítomnosť v práci, ktoré podľa názoru súdu sú naozaj závažnými porušeniami pracovnej disciplíny. Toto však neplatilo o skutkových tvrdeniach, uvedených v okamžitom skončení pracovného pomeru, ktorých sa mala dopustiť navrhovateľka, ktorá v prvom prípade preukázateľne nemala vedomosť o tom, že jej kolegyňa nenastúpila ráno do práce a v druhom prípade, ak aj opustila pracovisko o 8 minút skôr, ako sa skončila jej pracovná doba, nebolo to ani podľa pracovného poriadku závažným porušením pracovnej disciplíny. V časti určenia, že pracovný pomer navrhovateľky u odporcu naďalej trvá, súd konanie podľa § 96 ods. 1 až 3 O.s.p. zastavil z dôvodu, že v tejto časti vzala navrhovateľka svoj návrh späť. O náhrade mzdy rozhodol podľa § 134 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, keď vychádzal z príjmu navrhovateľky za posledný štvrtrok – za mesiace apríl až jún 2009. Hrubá mzda navrhovateľky za rozhodujúce obdobie činila 605,50 €, teda náhradu mzdy za 2 mesiace súd priznal vo výške 1 211 €. Navrhovateľka sa domáhala náhrady mzdy za výpovedné obdobie 3 mesiacov, avšak podľa § 79 ods. 4 Zákonníka práce jej prináležala náhrada mzdy za výpovednú dobu 2 mesiacov, preto súd jej návrh vo zvyšku nároku na náhradu mzdy za trvanie 1 mesiaca zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a o poplatkovej povinnosti podľa položky 1a a 1b Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, keď navrhovateľka bola od súdneho poplatku oslobodená, a preto túto povinnosť v konaní musí znášať odporca.

Krajský súd v Nitre na odvolanie odporcu rozsudkom z 9. júna 2011, sp.zn. 8 Co 59/2011 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach – mimo zamietajúceho a zastavujúceho výroku ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania v sume 64,41 €, k rukám jej právnej zástupkyne, do 3 dní. V celom rozsahu sa stotožnil

so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, keď mal za to, že skutkové závery súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a súd prvého stupňa daný skutkový stav aj správne právne posúdil. Uviedol, že za vysoko neodborné a subjektívne považuje preverovanie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov zamestnankyňou obce – navrhovateľkou len samotnou starostkou obce bez účasti akejkoľvek inej osoby a podávanie súhlasu s rozviazaním pracovného pomeru odborovou organizáciou bez toho, že by vôbec poznali skutok, pre ktorý sa rozviazanie pracovného pomeru so zamestnancom požaduje. Tiež prípadné nedostatky riadiacej práce zamestnanca, ktoré sa mali prejavovať v neaktualizovaných nástenkách a malom počte znalostí básničiek u detí nemôžu byť ani pri ich preukázaní dôvodom ukončenia samotného pracovného pomeru zamestnanca v riadiacej funkcii formou závažného porušenia pracovnej disciplíny, teda formou okamžitého skončenia pracovného pomeru. O trovách konania rozhodol podľa § 224 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu v plnom rozsahu podal dovolanie odporca, ktorý navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa, zmenil tak, že návrh navrhovateľky zamietne. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že prvostupňový a odvolací súd nesprávne právne posúdili mieru závažnosti porušenia pracovnej disciplíny navrhovateľkou a oprávnenie starostu obce na posudzovanie miery závažnosti porušenia pracovnej disciplíny. Mal za to, že navrhovateľka porušila pracovnú disciplínu závažným spôsobom tak, ako je to opísané v oznámení o okamžitom skončení pracovného pomeru, dôvody závažného porušenia pracovnej disciplíny vychádzajú z čl. 10 ods. 6 pracovného poriadku, posúdenie závažnosti porušenia pracovnej disciplíny je v kompetencii starostu obce a okamžité skončenie pracovného pomeru bolo v zmysle ustanovenia § 74 Zákonníka práce vopred prerokované so zástupcami zamestnancov. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový a právny stav vecí.

Navrhovateľka vo vyjadrení k dovolaniu odporcu považovala rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu za vecne a právne správne a dovolanie odporcu navrhla v zmysle § 243b ods. 1 O.s.p. zamietnuť. Zároveň si uplatnila náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento

opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

prípade odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na odporcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a odporcovi neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Obsah dovolania svedčí o názore dovolateľa, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdmi. Dovolací súd preto považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie

s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva účastníka.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, tak ako namietal dovolateľ v podanom dovolaní, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z dovolania odporcu vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v plnom rozsahu, teda aj v časti týkajúcej sa výroku o trovách konania. Pokiaľ ide o túto časť rozhodnutia odvolacieho súdu, prípustnosť dovolania treba posudzovať podľa § 239 O.s.p., a nie podľa § 238 O.s.p. Ide totiž o rozhodnutie, ktoré má povahu uznesenia v zmysle § 167 ods. 1 veta druhá O.s.p., a to aj v prípade, že je pojaté do rozsudku vo veci samej. Ani v takom prípade nezmení rozhodnutie o trovách konania svoju procesnú povahu, a preto z hľadiska prípustnosti dovolania treba na neho hľadieť ako na uznesenie. Ustanovenie § 239 ods. 3

O.s.p. ale výslovne ustanovuje, že predchádzajúce odseky 1 a 2 (pripúšťajúce dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu) neplatia, ak ide o uznesenie o trovách konania.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238, § 239 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal navrhovateľke náhradu, ktorá spočíva v odmene advokátky za jeden úkon právnej služby, ktorý poskytla navrhovateľke vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu zo 16. novembra 2011 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Základnú sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ tejto vyhlášky vo výške 57 €, čo s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu vo výške 7,41 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 64,41 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 1. marca 2012

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová